

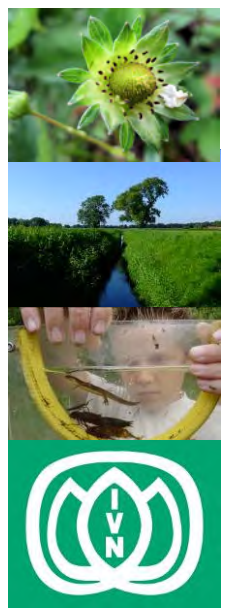
Ommetje Oosterbeek

IVN Zuidwest Veluwezoom, Gelderland

Traject: Oosterbeek

Startpunt/eindpunt: Raadhuisplein aan de Utrechtseweg in het centrum van Oosterbeek. U mag hier met parkeerschijf maximaal 1,5 uur parkeren (blauwe zone). U kunt ook op een ander punt van de route starten.

Lengte: 1 uur stevig wandelend (zonder de extraatjes)

Routebeschrijving

LA: linksaf, RA: rechtsaf, RD: rechtdoor

1. U verlaat het Raadhuisplein via de hoek waar de croissanterie en de VVV zitten.
2. Steek de Pastoor Bruggemanlaan over naar Albert Heijn, laat de supermarkt links liggen, en loopt verder langs de ventweg (Lebretweg).

U passeert de Sint Bernulphuskerk uit 1885. Bij de kerk staan twee (witte) **paardenkastanjes**, waarvan de dikste uit dezelfde tijd als de kerk stamt. Paardenkastanjes hebben sinds een aantal jaren te lijden onder een vaak fatale bloedingsziekte, waarbij uit roestbruine plekken op de stam een rode, stroperige vloeistof druipt. Er is nog steeds onderzoek gaande naar de veroorzaker van de ziekte, hoogstwaarschijnlijk een bacterie.

3. U loopt verder tot de verkeerslichten, steekt de Utrechtseweg over, en gaat de Van Toulon v/d Koogweg-Weverstraat in.
4. Op de splitsing houdt u links aan, verder de Van Toulon van der Koogweg volgend.

Voor het postkantoor, aan uw rechterhand, staan **platanen**, die geknot zijn. Door het onregelmatig afschilferen van de grijsbruine schors krijgt de stam zijn kenmerkende "camouflage" uiterlijk, met geelgroene vlekken, de kleur van de onderliggende bast. Elders in Oosterbeek treft u deze bomen ook in hun natuurlijke vorm aan. 's Winters hangen daarin nog veel van de decoratieve vruchtjes, (meestal) 2 bolletjes aan een steel, samengesteld uit talrijke nootvruchtjes.

5. U loopt verder, langs verpleeghuis De Molenberg.

De laatste grote boom voor de hoek is een **catalpa** of **trompetboom** (naar de vorm van de bloem). Hij komt pas laat in blad en bloeit in juli. De bladeren zijn lichtgroen, hartvormig en heel groot. De bloemen, die in pluimen bij elkaar staan, lijken wel wat op orchideeën. Ze zijn roomwit, met in het hart een bordeauxrode en gele tekening, het honingmerk, wat insecten de weg naar de nectar wijst. U ziet vast wel de boonvormige, zeer lange vruchten hangen.

Extraatje: Als u hier RA gaat, dit is de Fangmanweg, komt u na ca. 60 meter bij een (oude) begraafplaats. Hier liggen een aantal bekende Nederlandse schilders en schrijvers begraven, die halverwege de 19de eeuw in Oosterbeek woonden of logeerden. Het hek is open; links na de ingang staat een informatiebord. Kijk ook eens hoe een beuk volledig vergroeid is met het hek naast de ingang. Op de begraafplaats staan behalve mooie grafmonumenten ook mooie oude thuja's (levensboom) en enkele treurbeuken en -essen. U keert weer terug naar de hoek.

6. Steek de Fangmanweg over en loopt via het parkeerplaatsje langs het witte hek "Bato's Wijk" in.
7. Volg het hoofdpad, tot u aan de andere kant langs eenzelfde hek het park weer verlaat.

De naam van het park betekent "Plek aan de Betuwe". De oude naam voor Betuwe (= vruchtbaar land) was Batouwe. In de 19de eeuw stond op het hoogste punt van deze buitenplaats een landhuis, wat vrij uitkeek over de Betuwe. Het huis heeft vanaf 1928 dienst gedaan als gemeentehuis, en is in 1944 verwoest. Op de plaats van het huis staat nu het beeld "Vredesengel" van de Oosterbeekse beeldhouwer Marius van Beek († 2003). In het park staan vele grote, oude bomen, veelal exoten.

9. Als u het park uitkomt, even rechts aanhouden, en dan LA de Fangmanweg op.
10. Op de splitsing RA, de Dam op.

Extratie: Links van de Dam, met de ingang aan de Fangmanweg, ligt **De Zomp**. Deze heemtuin is eigendom van de gemeente Renkum, maar wordt sinds 1994 beheerd en onderhouden door IVN Zuidwest Veluwezoom. De tuin is vrij toegankelijk van 15 maart tot 1 november van 10 – 21 uur. Na de ingang staan rechts informatieborden. De Dam is aangelegd in 1935, in het kader van de werkverschaffing, als betere verbinding tussen het westelijk en oostelijk deel van het benedendorp. Er was veel protest tegen de aanleg, omdat daardoor het Zweiersdal (een uniek smeltwaterdal uit de laatste ijstijd) werd doorsneden. Hierdoor is nu De Zomp gescheiden van de rest van het dal. Het schijnt oorspronkelijk Sweersdal te hebben geheten, genoemd naar de man die eens woonde aan de Zuiderbeek, die in De Zomp ontspringt.

11. Loop over de Dam en ga op de splitsing LA, om meteen over te steken naar de Van Eeghenweg.
12. U gaat daarna vrijwel direct LA het smalle paadje Hazenakker op.

Al in geschriften uit de 17de en 18de eeuw wordt de naam **Hasenacker** gebruikt voor dit gebied. Aan het eind van het pad staat links een gerestaureerd Veluws boerderijtje uit 1863.

13. Aan het eind van het pad LA, het smalle, geasfalteerde (fiets)pad op. Dit pad gaat over in een klinkerweg, de Bildersweg.
14. Na huisnr. 18 gaat u RA het Rozenpad in.

15. Aan het eind van dit pad RA de Kneppelhoutweg op.

Links van deze weg ligt het gebied de "Hemelse Berg", waar de Gielenbeek ontspringt. Als u verderop, bij de splitsing met de Pietersbergseweg, even de Hemelse Berg in loopt, ziet u meteen links dit punt, met een informatiebord.

16. Op deze splitsing schuin naar rechts, het bospad links van de Pietersbergseweg in.

Landgoed de Pietersberg maakte oorspronkelijk deel uit van de Hemelse Berg. Het kreeg zijn huidige naam toen de eigenaar in 1836 op dit stuk grond een huis liet bouwen voor zijn zoon Pieter. Evenals op de andere voormalige landgoederen in Oosterbeek staan ook hier weer fraaie oude bomen.

17. Als u een houten hutje ziet staan, houdt u op de splitsing rechts aan.
18. Op de volgende splitsing (na 4 banken) RA. U komt uit op een parkeerplaats, die u links verlaat.

In de groene driehoek op splitsing staat een grote granieten zwerfsteen, geflankeerd door twee halve. Ze zijn ter plekke gevonden, maar werden ooit uit het hoge noorden meegevoerd door het landijs, dat zich tijdens de voorlaatste ijstijd, zo'n 200.000 jaar geleden, tot in deze streek uitstrekte.

19. U houdt nu de stenen aan uw linkerhand en gaat LA de Pietersbergseweg op.

Voormalig hotel **De Tafelberg** diende in september 1944, tijdens de Slag om Arnhem, als belangrijk noodhospitaal. De gevel, ingang en hal zijn bewaard gebleven en zijn nu een monument.

20. U loopt de Pietersbergseweg af, ga bij de verkeerslichten RA, de Utrechtseweg op.
21. Even verderop ligt links weer het Raadhuisplein; het startpunt van de route.

Wij hopen dat u een gezond en mooi ommetje hebt gemaakt!
IVN Zuidwest Veluwezoom